

Q&A

ถาม-ตอบประเด็นที่น่าสนใจ กับ คำถามที่พบบ่อย ของกรมการปกครอง

ประเด็นข้อกฎหมายที่สำคัญ

๑. กรณี พระราชบัญญัติใดหรือกฎหมายใดในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง ยังไม่ประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย จะต้องปรับตามปกติไปก่อนหรือไม่

ตอบ ถ้าประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามกฎหมายใดในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง ปัจจุบันมีจำนวน ๑๕ ฉบับ ยังไม่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงยังไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปรับเป็นพินัยจนกว่าจะมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อมีประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยในราชกิจจานุเบกษา แล้ว หากคดีความผิดทางพินัยยังไม่ขาดอายุความ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่ประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐฯ เร่งดำเนินการปรับเป็นพินัยตามกฎหมาย เช่น ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือตามสำนวนที่หน่วยงานอื่นส่งมา และ/หรือออกคำสั่งปรับเป็นพินัยตามที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น

๒. ถ้าเป็นความผิดทางพินัย ตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมการปกครองระดับปฏิบัติการ ตามที่นายอำเภอมอบหมาย/ปฏิบัติราชการแทน ลงนามสั่งปรับได้หรือไม่

ตอบ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย หรือประกาศ...และกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตาม...(กฎหมายใดในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง) นั้น กำหนด**เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย คือ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการขึ้นไป** ตามความในข้อ ๑๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนั้น ปลัดอำเภอ หรือเจ้าพนักงานปกครอง ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับปฏิบัติการ ไม่สามารถออกคำสั่งปรับเป็นพินัย หรือไม่สามารถเป็นองค์คณะในการปรับเป็นพินัยได้ และไม่สามารถลงนามในคำสั่งปรับเป็นพินัยตามที่นายอำเภอมอบหมายหรือปฏิบัติราชการแทน นายอำเภอได้ แต่สามารถดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน ข้อเท็จจริง หรือดำเนินการทางคดีอื่นๆ เพื่อเสนอผู้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการขึ้นไปลงนามได้

๓. ขอสอบถามเรื่อง อายุความจะหมด เนื่องจาก จังหวัดทำความเห็นแย้งกรณีอัยการไม่สั่งฟ้องผู้ถูกกล่าวหา และอยู่ในระหว่างเปลี่ยนโทษปรับอาญาสถานเดียวมาเป็นโทษทางพินัย คณะกรรมการอัยการสูงสุดมีมติให้ตำรวจส่งเรื่องมาให้จังหวัดปรับเป็นพินัย ตามความในมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามที่จังหวัดตั้งองค์คณะไว้จะเริ่มต้นขั้นตอนปรับเป็นพินัย โดยการแจ้งข้อกล่าวหา ตามแบบพินัย ๕ หรือออกคำสั่งปรับเป็นพินัย ตามแบบพินัย ๘ ได้เลยหรือไม่ ซึ่งปัจจุบันตำรวจยังไม่ได้ส่งสำนวนมาให้จังหวัด

ตอบ ตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดให้คดีความผิดทางพินัยมีอายุความ ๒ ปีนับแต่วันกระทำความผิด แต่ตามความในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับอายุความสำหรับความผิดทางพินัยที่เปลี่ยนจากความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามความในมาตรา ๓๙ ที่ได้กระทำก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย ให้มีอายุความตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยดังกล่าว กล่าวคือ สำหรับความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวได้กระทำก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัย จะมีอายุความ ๑ ปี ดังนั้น อายุความสำหรับความผิดทางพินัยที่เปลี่ยนจากความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวตามความในมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งได้

กระทำก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยให้มีอายุความตามที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยดังกล่าว คือ มีอายุความ ๑ ปี

จากข้อเท็จจริง ในข้อเท็จจริงจังหวัดเร่งพิจารณาระยะเวลาที่ตำรวจส่งสำนวนให้จังหวัด ดังนี้

- ๑) กรณีที่ตำรวจส่งสำนวนให้จังหวัดหลังหมดอายุความ ถือว่าขาดอายุความแล้ว องค์กรปรับเป็นพินัยที่จังหวัดกำหนดไว้ ยุติเรื่อง ตามแบบพินัย ๔
- ๒) กรณีที่ตำรวจส่งสำนวนให้จังหวัดก่อนหมดอายุความ ถือว่ายังไม่ขาดอายุความ ให้เร่งพิจารณาดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้กระทำความผิดชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามแบบพินัย ๕ เป็นขั้นตอนแรกก่อนขาดอายุความแล้ว ให้ดำเนินการตามขั้นตอนการปรับเป็นพินัยตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัยจนเสร็จสิ้นต่อไป

๔. การพิสูจน์ข้อเท็จจริงในความผิดทางพินัยจำเป็นต้องพิสูจน์จนสิ้นสงสัยหรือไม่

หลักการพิสูจน์จนสิ้นสงสัยเป็นหลักการที่กำหนดไว้ในกฎหมายอาญา เนื่องจากเป็นการมุ่งหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษทางอาญา จึงต้องมีการพิสูจน์จนสิ้นสงสัย แต่ในกรณีความผิดทางพินัยนี้ หลักในการพิจารณา เห็นว่าเป็นไปตามข้อบังคับข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความผิดทางพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อ ๑๕ วรรคสอง กำหนดให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานที่ฟัง ย่อย่าพิพากษาให้รับผิดทางพินัยจนกว่าจะมี พยานหลักฐานที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือ ว่าจำเลยกระทำความผิดทางพินัย

๕. กรณีผู้ถูกกล่าวหามีการแต่งตั้งทนายความ ทนายความดังกล่าวสามารถให้การรับสารภาพแทนผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่

ตามข้อ ๑๐ กฎกระทรวง การแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐาน และการชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา พ.ศ. ๒๕๖๖ กำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาสิทธิทำหนังสือแต่งตั้งทนายความหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วให้เป็นผู้ชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาแทนตนหรือร่วมกับตนได้ แต่กรณีดังกล่าวใช้เฉพาะการชี้แจงและแก้ข้อกล่าวหาเท่านั้น ไม่รวมถึงการให้การรับสารภาพซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกกล่าวหาต้องทำเองเฉพาะตัวโดยแท้

ประเด็นแนวการปฏิบัติที่สำคัญ

๑. เมื่อมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยในสังกัดกรมการปกครองไปปฏิบัติหน้าที่นอกสถานที่ ซึ่งอาจพบการกระทำความผิดทางพินัยในลักษณะซึ่งหน้า ที่ต้องออกคำสั่งปรับเป็นพินัย เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ เตรียมแบบพินัย ๒ บันทึกรับสารภาพฯ, แบบพินัย ๕ กรณีเป็นเหตุซึ่งหน้า แต่ปฏิเสธหรือไม่ใช่เหตุผลซึ่งหน้า, แบบพินัย ๔ การยุติ/พิจารณากำหนดค่าปรับฯ, แบบพินัย ๘ คำสั่งปรับเป็นพินัย, แบบพินัย ๗/๑ , ๗/๒ บันทึกคำชี้แจง แก้ข้อกล่าวหา หรือยอมรับสารภาพ/วาจา เมื่อพบกรณีตามคำถาม ก็สามารถออกคำสั่งปรับได้ทันที โดยให้เตรียมใบเสร็จรับเงินแบบทั่วไปเพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนในการชำระค่าปรับเป็นพินัย โดยปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการเงิน**** และนำมาสแกนเพื่อบันทึกรายงานในระบบปรับเป็นพินัย (offense) ภายหลังได้ ซึ่งในคำสั่งให้ออกไปปฏิบัติหน้าที่ควรระบุให้มีผู้รับผิดชอบในการเก็บเงินและรักษาใบเสร็จรับเงินด้วย

ข้อควรระวัง*** แบบพินัย ๔ การยุติ/พิจารณากำหนดค่าปรับฯ, แบบพินัย ๘ คำสั่งปรับเป็นพินัย ต้องลงนามโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐ .... คือ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ชำนาญการขึ้นไปหรือเทียบเท่า

๒. เมื่อปลัดอำเภอรระดับปฏิบัติการ พบการกระทำความผิดความผิดทางพินัยในลักษณะซึ่งหน้า ต้องออกคำสั่งปรับเป็นพินัย ต้องดำเนินการอย่างไร

ตอบ ให้ปลัดอำเภอดำรงตำแหน่งระดับปฏิบัติการ แจ้งการกระทำความผิดทางพินัยต่อนายอำเภอ เพื่อให้ นายอำเภอพิจารณาดำเนินการหรือมอบหมายเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับชำนาญการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัยต่อไป หรือปลัดอำเภอดำรงตำแหน่งระดับปฏิบัติการ ในกรณีปฏิบัติหน้าที่นอกสถานที่ ควรเตรียม “แบบกรณีพบการกระทำความผิดทางพินัยแต่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย” แจ้งการกระทำความผิดทางพินัยต่อนายอำเภอ ด้วย

๓. กรณี อำเภอมีย่านวนเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย คือ นายอำเภอ ปลัดอำเภอ ตำแหน่ง ชำนาญการขึ้นไป รวมเพียง ๒ ท่าน ไม่สามารถตั้งองค์คณะในการพิจารณาปรับเป็นพินัยได้ ต้องทำอย่างไร

ตอบ ให้อำเภอส่งเรื่องแจ้งให้จังหวัดทราบ เพื่อให้จังหวัดใช้อำนาจในทางบริหารอัตรากำลังเพื่อจัดเจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งระดับ ชำนาญการขึ้นไป มาเป็นองค์คณะ เป็นกรณีไปคะ หรือใช้การตั้งองค์คณะที่แตกต่างจากอำเภออื่น เช่น นายอำเภอ เป็นประธาน และปลัดอำเภอรระดับชำนาญการพิเศษ เป็นองค์คณะได้เช่นกัน

๔. แบบพินัย ๗/๑ กับ ๗/๒ ใช้ต่างกันอย่างไร

ตอบ ใช้ในการชี้แจง แก้อ้อกล่าวหา การยอมรับสารภาพตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบตามความในข้อ ๙ ของกฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริงฯ และตามความในข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการปรับเป็นพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐฯ กำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาจะทำเป็นหนังสือ หรือทำด้วยวาจา หรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในกรณีที่ทำด้วยวาจาให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบันทึกไว้และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงนาม

แบบพินัย ๗/๑ สำหรับประชาชนชี้แจงข้อกล่าวหาเป็นหนังสือด้วยตัวเอง

แบบพินัย ๗/๒ สำหรับประชาชนชี้แจงข้อกล่าวหาด้วยวาจากับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

แนะนำ การแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหา ตาม แบบพินัย ๕ และจะส่งแบบพินัย ๗/๑ ไปพร้อมกันในคราวเดียวกันได้ ในการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

การชี้แจง แก้ข้อกล่าวหา การยอมรับสารภาพ

วิธีการชี้แจง แก้ข้อกล่าวหา การยอมรับสารภาพ (ข้อ 9 กฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริงฯ)

หนังสือ

วาจา

วิธีการทาง
อิเล็กทรอนิกส์

เจ้าหน้าที่ของรัฐบันทึกไว้
และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงนามไว้
เป็นหลักฐาน

กรณีผู้ถูกกล่าวหา
ยอมรับสารภาพตามข้อ 8
วสสค 1

เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ
จัดให้ผู้ต้องหาลงนาม
ในบันทึกการรับสารภาพ
แล้ว

ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ
ออกคำสั่งปรับเป็นพินัย
ตามมาตรา 20

เว้นแต่กรณีคำสั่งปรับเป็น
พินัยต้องทำเป็นองค์คณะ
ให้เสนอองค์คณะ
เพื่อพิจารณาออกคำสั่ง
ปรับเป็นพินัยต่อไป

แต่งตั้งนายความหรือบุคคล (ข้อ 10 กฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริงฯ)

ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิแต่งตั้ง
นายความหรือบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะ
ให้เป็นผู้ชี้แจงหรือแก้
ข้อกล่าวหาแทนหรือร่วมกับตนได้

ขอบคุณ ภาพจาก สไลด์บรรยายกระบวนการปรับเป็นพินัย (เจ้าหน้าที่ของรัฐ) ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕. ตัวอย่างคำสั่งจังหวัดสามารถค้นได้ที่ใด (เรื่อง มอบหมายให้แจ้งข้อกล่าวหาในคดีความผิดทางพินัย, เรื่อง กำหนดผู้เป็นหัวหน้าองค์คณะและองค์คณะในการปรับเป็นพินัย)

ตอบ ตัวอย่างคำสั่งจังหวัด (เรื่อง มอบหมายให้แจ้งข้อกล่าวหาในคดีความผิดทางพินัย, เรื่อง กำหนดผู้เป็นหัวหน้าองค์คณะและองค์คณะในการปรับเป็นพินัย) ทั้ง ๒ ฉบับ ในกลุ่ม Line Open Chat วิทยภาค ใน “ไนต์” เลือก “โพสต์สำคัญ” หรือ ในเว็บไซต์ส่วนงานนิติการ สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง ดังนี้

ตัวอย่าง คำสั่งจังหวัด ที่ .... เรื่อง มอบหมายให้แจ้งข้อกล่าวหาในคดีความผิดทางพินัย

ตัวอย่าง คำสั่งจังหวัด ที่ .... เรื่อง กำหนดผู้เป็นหัวหน้าองค์คณะและองค์คณะในการปรับเป็นพินัย

๖. เรื่อง มอบหมายให้แจ้งข้อกล่าวหาในคดีความผิดทางพินัย จะต้องมีหนังสือสั่งการในการดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ อีกหรือไม่

ตอบ กรมการปกครอง มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๓/ว๒๗๘๕๐ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖ เรื่อง การซักซ้อมความเข้าใจพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ ถึง ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด แจ้งให้ทราบว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยในสังกัดกรมการปกครอง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอื่นได้ออก **ประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยในสังกัดกรมการปกครอง จำนวน ๑๓ ฉบับแล้ว** และกรมการปกครองออก **ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการปรับเป็นพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมการปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๖** ซึ่งตามความในข้อ ๓ ของระเบียบกรมการปกครองฯ ฉบับนี้ กำหนดให้ “หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด และตามความในข้อ ๓ (๓) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ และข้อ ๒ (๓) ของกฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐาน และการชี้แจงและแก้ข้อกล่าวหา พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกอบตามความในข้อ ๖ และข้อ ๗ ของระเบียบกรมการปกครองฯ ฉบับนี้ ประกอบตามความ

ในข้อ ๘ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริง การรวบรวมพยานหลักฐาน และการชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหา พ.ศ. ๒๕๖๖ และตามความในข้อ ๑๐ วรรคสี่ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้กำหนดให้ส่วนราชการเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาอบหมายให้แจ้งข้อกล่าวหาในคดีความผิดทางพินัย และเพื่อกำหนดหัวหน้าองค์คณะและองค์คณะในการปรับเป็นพินัยไว้แล้ว ดังนั้น กฎหมายในความรับผิดชอบของกรมการปกครองตามบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ใช้ระบบสารสนเทศและระบบอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกันตามที่กรมการปกครองกำหนด เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติงานนอกสถานที่ตามกฎหมายแต่ละฉบับกำหนด และเจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดส่วนกลางหรือสังกัดราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดแต่ละฝ่ายปฏิบัติงานแตกต่างกันตามที่อธิบดีกรมการปกครอง ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอมอบหมายด้วยเหตุผลดังกล่าว เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยสังกัดราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจึงต้องถือปฏิบัติตามระเบียบกรมการปกครองฯ ฉบับนี้เป็นสำคัญ

๗. มีการประกาศกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมการปกครองเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ มีทั้งหมดกี่ฉบับ จากกฎหมายในความรับผิดชอบหลักของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ทั้งหมด ๑๕ ฉบับ

ตอบ ปัจจุบันมีทั้งหมด ๑๓ ฉบับ ซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมการปกครองเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามบัญชี ๑ ท้ายพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนี้

- ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ๑๒ ฉบับ

(๑) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พระพุทธศักราช ๒๕๖๔ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ) <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๔๐D๑๗๓S๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๓๐๐.PDF>

(๒) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พระพุทธศักราช ๒๕๗๔ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ) <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๔๐D๑๗๓S๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๔๐๐.PDF>

(๓) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พระพุทธศักราช ๒๕๘๒ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ) <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๔๐D๑๗๓S๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๕๐๐.PDF>

(๔) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรี่ยไร พระพุทธศักราช ๒๕๘๗ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ) <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๔๐D๑๗๓S๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๖๐๐.PDF>

(๕) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ) <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๔๐D๑๗๓S๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๗๐๐.PDF>

(๖) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติส่งเสริมกิจการฮัจย์ พ.ศ. ๒๕๒๔ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ) <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๔๐D๒๑๖S๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๑๔๐๐.PDF>

(๗) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.๒๕๐๙ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ) <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๔๐D๒๑๖S๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๑๕๐๐.PDF>

(๘) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๙ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ)

<https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๔๐D๒๑๖S๐๐๐๐๐๐๐๐๐๑๗๐๐.PDF>

(๙) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ)

<https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๙๙๕๕.PDF>

(๑๐) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ)

<https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๙๙๓๕.PDF>

(๑๑) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๕๕๐ (นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ ร่วมกัน)

<https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๑๓๕๖.PDF>

(๑๒) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการร่วมกัน)

<https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๑๓๕๗.PDF>

- และอยู่ระหว่างประกาศในราชกิจจานุเบกษา ๑ ฉบับ

(๑) ประกาศกระทรวงกลาโหมและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามประกาศพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ (กระทรวงกลาโหม เป็นผู้รับผิดชอบยกเว้นประกาศฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการร่วมกัน)

ทั้งนี้ มีประกาศ เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย จำนวน ๒ ฉบับ **ไม่ได้** กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยในสังกัดกรมการปกครอง ดังนี้

(๑) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติเพิ่มอำนาจตำรวจในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๖

(รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ)

<https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/๑๔๐D๒๑๖S๐๐๐๐๐๐๐๐๐๑๖๐๐.PDF>

และอยู่ระหว่างลงนามร่วมกับกระทรวงอื่น ๑ ฉบับ

(๑) ร่างประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. ๒๕๓๔ (กระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการร่วมกัน อยู่ระหว่างเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และส่งมาเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ลงนามร่วม)

ทั้งนี้ ดูตัวอย่างคำสั่งจังหวัดในเน็ต กลุ่ม Line Open Chat วิทยภาค หรือดาวนโหลดไฟล์ PDF ของประกาศดังกล่าวที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ช่างต้นได้ที่ตาม link หัวข้อด้านล่างนี้

ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย

<http://multi.dopa.go.th/legal/news/cate๑/view๒๒๑>

๘. อำเภอดึงคำสั่งอำเภอเหมือนกับคำสั่งจังหวัดหรือไม่

ตอบ ในส่วนของอำเภอเป็นการบริหารงานภายในอำเภอ ที่กลุ่มงานภายในอำเภอจะรับผิดชอบในกฎหมายต่างๆ อยู่แล้ว ตามคำสั่งอำเภอ... เรื่อง มอบหมายงานที่ปฏิบัติและหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการที่ทำการปกครองอำเภอ...

แนะนำ ถ้าอำเภอใดต้องการให้เกิดความชัดเจน ก็สามารถระบุไว้ในคำสั่งอำเภอ... เรื่อง มอบหมายงานที่ปฏิบัติและหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการที่ทำการปกครองอำเภอ... ระบุผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยด้วยก็ได้ **เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยต้องดำรงตำแหน่งชำนาญการขึ้นไป** ตามความในข้อ ๑๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนั้น ในส่วนของอำเภอ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย คือ **นายอำเภอ ปลัดอำเภอ** ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ**ชำนาญการขึ้นไป** ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยหรือประกาศ...และกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ตาม... (กฎหมายใดในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง) นั้น

๙. แบบพินัย ๕ หนังสือแจ้งข้อกล่าวหาการกระทำความผิดทางพินัย และแบบพินัย ๘ คำสั่งปรับเป็นพินัย ต้องทำสำเนาหรือไม่ และในกรณี ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้กระทำความผิดมาที่อำเภอที่อำเภอต้องทำอะไร

ตอบ เอกสารดังกล่าวเป็นเอกสารที่ประชาชนต้องทราบ จึงต้องทำสำเนาแบบพินัย ๕ และแบบพินัย ๘ เพื่อแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและซึ่งโดยปกติต้องส่งไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ แต่ในกรณี ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้กระทำความผิดมาที่ ที่ทำการปกครองจังหวัดหรือที่ทำการปกครองอำเภอ ให้เจ้าหน้าที่จัดให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้กระทำความผิดลงนามในคู่มือแบบพินัย ๕ หรือพินัย ๘ และเก็บรวมไว้เป็นหมวดหมู่ตามระบบงานสารบรรณเพื่อไว้อ้างอิงในการป้องกันปัญหาข้อโต้แย้งที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง

๑๐. เหตุซึ่งหน้าหรือเหตุปรากฏต่อหน้าเจ้าหน้าที่ของรัฐกับเหตุแจ้งข้อกล่าวหา พิจารณาอย่างไร

ตอบ ส่วนงานนิติการ ขออธิบายการพิจารณาเป็น ๒ ข้อ ดังนี้

๑) เหตุซึ่งหน้าหรือเหตุปรากฏต่อหน้าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้แก่ เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพบเองที่ทำการปกครองอำเภอ กรณีมีผู้ได้รับใบอนุญาตมาต่อใบอนุญาตหมดอายุ หรือต่อทะเบียนหมดอายุ หรือยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ ภายหลังที่กฎหมายกำหนดและมีโทษปรับเป็นพินัย, การออกตรวจพื้นที่ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาแล้วพบการกระทำความผิดทางพินัย เช่น ตามพระราชบัญญัติควบคุมการขายทอดตลาดและค้าของเก่า พุทธศักราช ๒๔๗๔ หรือพบการกระทำความผิดทางพินัยตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นต้น , การตั้งด่านตรวจในเทศกาลปีใหม่ ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ของรัฐ คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอ ขอตรวจบัตรประชาชนและประชาชนไม่แสดงบัตรประชาชน ถือว่ากระทำความผิดทางพินัยตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ เป็นต้น

ดังนั้น เมื่อพบการกระทำผิดซึ่งหน้า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยในสังกัดกรมการปกครองสามารถแจ้งข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้ หากผู้กระทำความผิดซึ่งหน้ายอมรับสารภาพโดยไม่มีข้อโต้แย้ง ให้บันทึกการยอมรับสารภาพของผู้กระทำความผิด ตามแบบพินัย ๒ และออกคำสั่งปรับเป็นพินัย ตามแบบพินัย ๘ พร้อมสำเนาคู่ฉบับ จะกำหนดให้ชำระเงินภายใน ๓๐ วันก็ได้ หรือถ้าผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าชำระค่าปรับเป็นพินัยทันที ให้ออกใบเสร็จรับเงินให้ต้นฉบับแก่ผู้กระทำ

ความผิด ยุติเรื่อง ตามแบบพินัย ๔ และบันทึกลงระบบปรับเป็นพินัย (offense) หากไม่รับสารภาพ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือพยานบุคคล ตามแบบพินัย ๓ และแจ้งข้อกล่าวหาและแจ้งให้ผู้กระทำความผิดชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องภายใน ๓๐ วัน ตามแบบพินัย ๕ และแนบแบบพินัย ๗/๑ ไปด้วยก็ได้ และดำเนินการต่อไป ตามขั้นตอนการปรับเป็นพินัยตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการปรับเป็นพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในสังกัดกรมการปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๖ หรือตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัยจนเสร็จสิ้นต่อไป

๒) ไม่ใช่เหตุซึ่งหน้า ได้แก่ เมื่อมีผู้กล่าวหามาแจ้งที่ทำการปกครองจังหวัด ที่ทำการปกครอง อำเภอตามแบบพินัย ๑ หรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่นส่งเรื่องพร้อมสำนวนหรือพยานหลักฐานให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยในสังกัดกรมการปกครองเป็นผู้ดำเนินการปรับเป็นพินัยต่อไป เป็นต้น

ดังนั้น ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยในสังกัดกรมการปกครอง บันทึกการรับการแจ้งข้อกล่าวหาจากผู้กล่าวหา ตามแบบพินัย ๑ หรือหนังสือส่งเรื่องให้ดำเนินการปรับเป็นพินัยจากหน่วยงานอื่น ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากไม่เพียงพอให้สอบเพิ่มเติมตามแบบพินัย ๓ ก็ได้ หากมีมูลความผิด ให้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหา และแจ้งให้ผู้กระทำความผิดชี้แจงหรือแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด ที่ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ตามแบบพินัย ๕ และแนบแบบพินัย ๗/๑ ไปด้วยก็ได้ และดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนการปรับเป็นพินัยตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการปรับเป็นพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมการปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๖ หรือตามกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัยจนเสร็จสิ้นต่อไป ในกรณีหนังสือส่งเรื่องให้ดำเนินการปรับเป็นพินัยจากหน่วยงานอื่น เมื่อดำเนินการปรับเป็นพินัยตามขั้นตอนเสร็จแล้ว แจ้งให้หน่วยงานดังกล่าวทราบด้วยก็ได้

๑๑. กรณีมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๖๖ เป็นกรณีผู้ที่ไม่สามารถแสดงบัตรประจำตัวประชาชนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ หากเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจได้จัดตั้งด่านตรวจเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจส่งเรื่องมายังเจ้าหน้าที่ของรัฐสังกัดอำเภอผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย ควรดำเนินการอย่างไร

ตอบ จากข้อเท็จจริง ส่วนงานนิติการมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ประสานอย่างใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจ เพื่อให้จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย (ปลัดอำเภอระดับชำนาญการขึ้นไป) ในการร่วมตรวจในด่านตรวจด้วยก็ได้

๒) หากมีการส่งเรื่องมาในวันหยุดราชการ ในอำเภอหรือจังหวัดที่มีความพร้อมด้านอัตรากำลัง ควรที่จะตั้งเวรสถานที่หรือกรณีอื่นใด ที่มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย (ปลัดอำเภอระดับชำนาญการขึ้นไป) เป็นเวรหรือปฏิบัติหน้าที่ด้วย เช่นเวรรักษาสถานที่ หรือตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकูลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้น

๓) กรณีตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๖๖ นี้ ไม่ได้มีระบบของสำนักการบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ในการรองรับการปฏิบัติเป็นการเฉพาะ ซึ่งแตกต่างจากความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น กรณีการปรับเป็นพินัยตามความใน

มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักการปฏิบัติทั่วไปคือที่กำหนดในระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการปรับเป็นพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมการปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

๔) กรณีการตรวจพบความผิดซึ่งผู้กระทำความผิดทางพินัยอยู่ต่างภูมิลำเนาและอยู่ห่างไกลจากอำเภอของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย (ปลัดอำเภอระดับชำนาญการขึ้นไป) ซึ่งอาจเกิดขึ้น เช่น กรณีตรวจพบขณะผู้กระทำความผิดกำลังเดินทางไปท่องเที่ยวต่างจากภูมิลำเนาตนเอง เป็นต้น สามารถใช้แนวทางปฏิบัติทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กำหนดตามความในข้อ ๒๔ ของระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการปรับเป็นพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมการปกครอง พ.ศ.๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๖ ได้

๑๒. กรณีออกตรวจสถานบริการตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา พบการกระทำความผิดทางพินัยตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ซึ่งมีโทษปรับเป็นพินัยตามความในมาตรา ๒๗ ซึ่งมีอัตราโทษกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท มาตรา ๒๘ ซึ่งมีอัตราโทษกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท หรือมาตรา ๒๘/๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งมีอัตราโทษกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท เหล่านี้ การปรับทางพินัยต้องกระทำเป็นองค์คณะ ตามที่จังหวัดแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด และการกระทำความผิดทางพินัยตามความในมาตรา ๒๘/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งเอาผิดผู้ใดที่เข้าไปในสถานบริการโดยไม่มีหรือไม่ยอมให้ตรวจเอกสารราชการ มีอัตราโทษไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวดำเนินการปรับเป็นพินัยได้ การพบเห็นการกระทำความผิดซึ่งหน้าที่มีการกระทำความผิดทางพินัยหลายกรรม ปลัดอำเภอตำแหน่งชำนาญการคนเดียวออกคำสั่งปรับได้หรือไม่

ตอบ ส่วนงานนิติการ พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบหลักการปฏิบัติทั่วไปที่กำหนดในระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการปรับเป็นพินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมการปกครอง พ.ศ.๒๕๖๖ อธิบายการพิจารณาเหตุซึ่งหน้าซึ่งเป็นการกระทำความผิดทางพินัยหลายบท ให้ปรับทุกกรรมเรียงกระทงแบ่งเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑) กรณีการกระทำความผิดทางพินัยตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ซึ่งมีโทษปรับเป็นพินัยตามความในมาตรา ๒๗ ซึ่งมีอัตราโทษกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท มาตรา ๒๘ ซึ่งมีอัตราโทษกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท หรือมาตรา ๒๘/๑ วรรคหนึ่ง ซึ่งมีอัตราโทษกว่า ๕๐,๐๐๐ บาท เหล่านี้การปรับต้องกระทำเป็นองค์คณะ ตามที่จังหวัดแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อตำแหน่งที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด เป็นกรณีที่เป็นเหตุซึ่งหน้าตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ของกฎกระทรวงการแสวงหาข้อเท็จจริงฯ ก็สามารถทำตามแบบพินัย ๒ (หากเป็นการรับสารภาพ) แต่การลงนามตามแบบพินัย ๘ (คำสั่งปรับ) จะต้องส่งให้องค์คณะลงนามครบทุกคน

๒) กรณีการกระทำความผิดทางพินัยตามความในมาตรา ๒๘/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.๒๕๐๙ ซึ่งเอาผิดผู้ใดที่เข้าไปในสถานบริการโดยไม่มีหรือไม่ยอมให้ตรวจเอกสารราชการ มีอัตราโทษไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐคนเดียวสามารถลงนามในแบบพินัย ๒ (หากเป็นการรับสารภาพ) และลงนามตามแบบพินัย ๘ (คำสั่งปรับ) ได้เลย

และมีข้อสังเกตว่ากรณีนี้เป็นการกระทำความผิดเดียวผิดทั้งพินัยและอาญา โดยเป็นความผิดตามมาตรา ๓๖๘ ประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นความผิดลหุโทษ นั่นเอง